

Regeringens proposition

2001/02:71

Sveriges antagande av rambeslut om gemensamma
utredningsgrupper

Prop.
2001/02:71

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 29 november 2001

Lena Hjelm-Wallén

Thomas Bodström
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna det utkast till rambeslut om gemensamma utredningsgrupper som utarbetats inom den Europeiska unionen på initiativ av Belgien, Frankrike, Spanien och Förenade kungariket. Rambeslutet innehåller bestämmelser om att brottsutredande myndigheter i medlemsstaterna gemensamt kan inrätta en utredningsgrupp för att samordna brottsutredningar som har kopplingar till flera medlemsstater. Rambeslutet innebär att genomförandet av artikel 13 och delar av artiklarna 15 och 16 i EU:s konvention från 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål tidigareläggs. Medlemsstaterna åläggs att genomföra bestämmelserna i rambeslutet senast den 1 juli 2002. I propositionen redovisar regeringen de lagändringar som rambeslutet kräver. Några förslag till lagändringar läggs inte fram i propositionen. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med sådana förslag vid ett senare tillfälle.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Europeiska unionens rambeslut om gemensamma utrednings- grupper.....	5
3.1	Bakgrund.....	5
3.2	Rambeslutets innehåll	5
3.3	Rambeslutets antagande.....	7
3.4	Behovet av lagändringar	7
4	Ekonomiska konsekvenser	9
Bilaga 1	Utkast till rambeslut om gemensamma utredningsgrupper...	10
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 november 2001.	16

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2001/02:71

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner utkastet till rambeslut om gemensamma utredningsgrupper.

2 Ärendet och dess beredning

Den 19 september 2001 tog Belgien, Frankrike, Spanien och Förenade kungariket initiativ till ett rambeslut om gemensamma utredningsgrupper. De materiella bestämmelserna i rambeslutet är i sak identiska med artiklarna 13, 15 och 16 i EU:s konvention från 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål som antogs och undertecknades av ministrarna för rättsliga och inrikes frågor den 29 maj 2000. Inför antagandet av konventionen skedde sedvanlig information och samråd med berörda utskott i riksdagen.

Europaparlamentet yttrade sig över förslaget till rambeslut den 13 november 2001. Texten är färdigförhandlad och avsikten är att rambeslutet skall antas av rådet för rättsliga och inrikes frågor snarast möjligt. Främst mot bakgrund av behovet av ett snabbt antagande av rambeslutet lägger regeringen inte i detta sammanhang fram några förslag till lagändringar. Regeringen avser att i början av 2002 återkomma till riksdagen med de lagförslag som rambeslutet föranleder med sikte på att lagändringarna skall kunna träda i kraft senast den 1 juli 2002. Det är den dag då medlemsstaterna senast skall ha vidtagit de åtgärder som är nödvändiga för att följa rambeslutets bestämmelser.

Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Tullverket och Kustbevakningen, som har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ett utkast till propositionen, har inte framfört några invändningar mot att rambeslutet antas.

3 Europeiska unionens rambeslut om gemensamma utredningsgrupper

3.1 Bakgrund

Europeiska rådet uppmanade vid sitt möte i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 medlemsstaterna (i slutsats nr 43) att utan dröjsmål skapa förutsättningar för att gemensamma utredningsgrupper kunde inrättas. De gemensamma utredningsgrupperna skulle som ett första steg bekämpa illegal narkotikahandel, människohandel och terrorism.

Den 29 maj 2000 antog ministrarna för rättsliga och inrikes frågor en konvention om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater (EGT C 197, 12.7.2000, s. 1). I artikel 13 i konventionen finns bestämmelser om gemensamma utredningsgrupper och i artiklarna 15 och 16 regleras det civil- och straffrättsliga ansvaret när tjänstemän från en medlemsstat är verksamma på en annan medlemsstats territorium. Den 30 november 2000 antog rådet en förklarande rapport till konventionen (EGT C 379, 29.12.2000, s. 7). Konventionen träder i kraft när åtta medlemsstater har tillträtt konventionen. Hittills har ingen medlemsstat tillträtt konventionen. Konventionen innehåller heller inget åtagande när medlemsstaterna senast skall tillträda den.

Terrorattackerna i USA den 11 september 2001 har medfört att behovet av gemensamma utredningsgrupper har ökat betydligt. Mot den bakgrunden har fyra medlemsstater, Belgien, Frankrike, Spanien och Förenade kungariket, tagit initiativ till ett rambeslut om gemensamma utredningsgrupper. Rambeslutet innebär att genomförandet av artikel 13 och delar av artiklarna 15 och 16 i EU:s konvention från 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål tidigareläggs. Medlemsstaterna åläggs att genomföra bestämmelserna i rambeslutet senast den 1 juli 2002.

3.2 Rambeslutets innehåll

Artikel 1

Denna bestämmelse är huvudbestämmelsen i rambeslutet. En gemensam utredningsgrupp kan inrättas för brottsutredningar i en eller flera av de medlemsstater som inrättat gruppen (artikel 1.1). Gruppen skall inrättas för ett särskilt syfte och för en begränsad period (perioden kan förlängas). Det är således inte fråga om att inrätta permanenta utredningsgrupper.

Avsikten är att en utredningsgrupp skall kunna inrättas i de fall en medlemsstat har en komplicerad brottsutredning som har kopplingar till andra medlemsstater eller när flera medlemsstater genomför brottsutredningar som kräver samordnande och gemensamma åtgärder i de berörda medlemsstaterna. En framställning om att inrätta en utredningsgrupp får göras av varje berörd medlemsstat. Utredningsgruppen skall inrättas i den medlemsstat där utredningarna förväntas äga rum (artikel 1.3).

Gruppen består av företrädare för de aktuella staternas behöriga myndigheter. Dessa kan, beroende på utredningens karaktär, vara åklagare, poliser och tjänstemän från myndigheter som har ansvar för tull och kustbevakning. Även andra personer än företrädare för de behöriga myndigheterna i de medlemsstater som inrättat den gemensamma utredningsgruppen får delta i gruppens verksamhet, t.ex. tjänstemän från Europol eller det framtida Eurojust (artikel 1.12).

Gruppen skall ledas av en företrädare för behöriga myndigheter i den medlemsstat där gruppen är verksam (artikel 1.3 a). Gruppen skall agera i enlighet med den lagstiftning som gäller i den stat där gruppen är verksam och med beaktande av de villkor som fastställts när gruppen inrättades (artikel 1.3 b).

Övriga medlemmar i gruppen har rätt att närvara vid de utredningsåtgärder som vidtas. Dessa tjänstemän får också anförtros vissa uppgifter om detta har godkänts av berörda medlemsstater (artikel 1.4–1.6).

Tjänstemän som kommer från en annan medlemsstat än den där gruppen är verksam får begära att deras egna behöriga myndigheter vidtar åtgärder när det krävs för utredningsgruppens arbete (artikel 1.7). När hjälp behövs från andra stater än de som deltar i gruppen skall det ske i enlighet med relevanta och existerande överenskommelser (artikel 1.8).

En medlem av gruppen får förse gruppen med information som finns tillgänglig i den medlemsstat som han eller hon kommer ifrån (artikel 1.9) Informationen skall huvudsakligen användas för det ändamål som gruppen inrättades för. Om informationen skall användas i annat syfte krävs som huvudregel samtycke från den medlemsstat där informationen kommer ifrån (artikel 1.10).

Artikel 2

Tjänstemän från en annan medlemsstat än den medlemsstat där utredningsgruppen är verksam skall likställas med tjänstemän i den stat där gruppen är verksam när det gäller brott som de utsätts för eller begår.

Artikel 3

Bestämmelsen gäller tjänstemäns civilrättsliga ansvar. När tjänstemän från en medlemsstat vållar skada i samband med uppdraget i en annan medlemsstat skall den sistnämnda staten ansvara för dessa skador och ersätta de som om skadorna vållats av dess egna tjänstemän. Den medlemsstat varifrån den vållande tjänstemannen kommer ifrån är skyldig att fullt ut ersätta den stat som betalat ut skadeståndet.

Artikel 4

Rambeslutet skall genomföras senast den 1 juli 2002. I en rapport skall rådet senast den 1 juli 2004 bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna lever upp till rambeslutet.

Rambeslutet träder i kraft när det offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Det upphör att gälla när EU:s konvention från 2000 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål träder i kraft.

3.3 Rambeslutets antagande

Regeringens förslag: Riksdagen godkänner utkastet till rambeslut om gemensamma utredningsgrupper.

Skälen för regeringens förslag: Den ökade gränsöverskridande brottsligheten skapar behov av andra samarbetsformer än de som finns idag. Brottutredningar är ofta så komplicerade och omfattande att det är nödvändigt att myndigheter från flera länder samordnar sina insatser för att på ett effektivt sätt kunna utreda brott.

Redan idag samarbetar svenska brottsutredande myndigheter med myndigheter från andra medlemsstater i olika brottsutredningar. Ett sådant samarbete äger rum inom ramen för de svenska förundersökningsreglerna. Bestämmelserna i rambeslutet syftar till att skapa enhetliga regler inom EU för brottsutredande myndigheter från flera medlemsstater när de vill samordna sina utredningar. Av rambeslutet framgår uttryckligen att det informella samarbete som sker redan idag inte påverkas av rambeslutets bestämmelser (artikel 1.11). Rambeslutet utökar i stället möjligheterna för våra brottsutredande myndigheter att samarbeta med andra myndigheter i medlemsstaterna.

Enligt regeringens mening bör Sverige verka för att rambeslutet antas. Rambeslutet kommer att innebära förbättringar beträffande det straffrättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller den gränsöverskridande brottsligheten. Eftersom ett rambeslut enligt artikel 34.2 b i Fördraget om Europeiska unionen är bindande för medlemsstaterna och rambeslutet innehåller bestämmelser som föranleder vissa ändringar i lagstiftningen krävs riksdagens godkännande innan Sverige röstar för ett antagande av rambeslutet i ministerrådet.

3.4 Behovet av lagändringar

Regeringens bedömning: För att leva upp till rambeslutets åtaganden behövs ny lagstiftning

- som säkerställer att en svensk medlem i en utredningsgrupp kan utverka att olika utredningsåtgärder vidtas i Sverige,
- om hur information som överlämnats till utredningsgruppen får användas och
- om tjänstemäns civil- och straffrättsliga ansvar.

Skälen för regeringens bedömning

Rambeslutet kräver inte att det samarbete som äger rum inom ramen för internationellt sammansatta utredningsgrupper regleras närmare i svensk

lag. Enligt rambeslutet skall utredningsgruppen agera i enlighet med lagstiftningen i den stat där den är verksam. En utredningsgrupp som agerar i Sverige skall därmed följa svensk lag, i första hand svenska förundersökningsregler. I tre avseenden krävs dock lagstiftning.

Svensk medlems möjlighet att i Sverige utverka att utredningsåtgärder vidtas

Enligt rambeslutet skall en tjänsteman som deltar i en utredningsgrupp kunna begära att myndigheter i hemlandet skall vidta vissa utredningsåtgärder (artikel 1.7). En svensk medlem i en utredningsgrupp som är verksam i t.ex. Frankrike skall kunna således, i enlighet med rambeslutet, t.ex. kunna utverka att ett beslag görs eller förhör hålls någonstans i Sverige. I de flesta fall där en svensk åklagare deltar i en utredningsgrupp pågår redan en svensk förundersökning och de åtgärder som behövs kan då vidtas inom ramen för den förundersökningen. I de fall någon förundersökning inte pågår så torde ofta kopplingarna till Sverige vara sådana att förutsättningar i en sådan situation finns att inleda en svensk förundersökning. Det bör övervägas om och hur den svenska åklagaren själv kan agera inom ramen för den svenska förundersökningen och om det behövs särskilda regler för detta. Eftersom det inte kan uteslutas att det finns situationer där förutsättningar för att inleda en svensk förundersökning saknas krävs också regler som säkerställer att den svenska åklagare som deltar i en gemensam utredningsgrupp också kan utverka att en åtgärd som avses i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål vidtas i Sverige.

Det behövs också övervägas om vad som i de redovisade situationerna skall gälla om det i utredningsgruppen deltar en svensk polis eller tjänsteman från Tullverket eller Kustbevakningen.

Användningsbegränsningar

I rambeslutet finns regler om att de som deltar i gruppen kan överlämna information till varandra och begränsningar för hur den får användas (artikel 1.10 och 1.11). En medlem i gruppen får överlämna information i enlighet med sin stats lagstiftning. Den information som överlämnats får därefter inte användas fritt utan vissa begränsningar gäller. Om informationen skall användas för andra syften än det för vilket utredningsgruppen inrättats är huvudregeln den att medgivande krävs från den medlemsstat som informationen kommer ifrån.

I lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål finns i 5 kap. 1–4 §§ bestämmelser om begränsningar i möjligheten att använda information som överlämnats i ärenden om rättslig hjälp. Även lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete innehåller bestämmelser om användningsbegränsningar, liksom lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete. Motsvarande regler behövs som säkerställer att information som svenska tjänstemän mottagit inom ramen för en gemensam utredningsgrupp inte används på annat sätt än vad som framgår att rambeslutet.

I rambeslutet finns bestämmelser om tjänstemäns straff- och civilrättsliga ansvar (artikel 2–3). Liknande bestämmelser finns i 1990 års Schengenkonvention och i konventionen om ömsesidigt bistånd och samarbete mellan tullförvaltningar (den s.k. Neapel II konventionen). Dessa har införlivats i svensk rätt genom bestämmelser i lagen (2000:343) om internationellt polisiärt samarbete och i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete.

I nämnda lagar anges att utländska tjänstemän som utövar myndighet i Sverige skall vara skyddade enligt bestämmelserna i 17 kap. 1, 2 och 4 §§ brottsbalken på motsvarande sätt som om det varit fråga om svensk myndighetsutövning. På motsvarande sätt skall dessa utländska tjänstemän vara ansvariga för tjänstefel enligt 20 kap. 1 § brottsbalken. I lagarna finns också bestämmelser om i vilken mån den svenska staten är skyldig att betala skadestånd när utländska tjänstemän utför uppgifter i Sverige eller när svenska tjänstemän vållar skada i utlandet.

Det bör närmare övervägas hur rambeslutets ansvarsregler skall införlivas i svensk rätt. Rambeslutets ansvarsregler skiljer nämligen sig åt från ansvarsreglerna i Schengenkonventionen och Neapel II-konventionen eftersom rambeslutets bestämmelser inte innebär att de utländska tjänstemännen utövar myndighet i Sverige.

4 Ekonomiska konsekvenser

Regeringen gör bedömningen att antagandet av det kommande rambeslutet inte föranleder några kostnader för staten.

Utkast till rambeslut om gemensamma utredningsgrupper

RÅDETS RAMBESLUT .../.../RIF av den

om gemensamma utredningsgrupper

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 34.2 b i detta,

med beaktande av initiativet från Konungariket Belgien, Republiken Frankrike, Konungariket Spanien och Förenade kungariket¹,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande², och av följande skäl:

- (1) Ett av unionens mål är att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och detta mål skall uppnås genom förebyggande och bekämpande av brottslighet genom närmare samarbete mellan polismyndigheter, tullmyndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, med iakttagande av principerna om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt av rättsstatsprincipen, vilka utgör grunden för unionen och är gemensamma för medlemsstaterna.
- (2) Europeiska rådet i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 uppmanade till att utan dröjsmål inrätta gemensamma utredningsgrupper i enlighet med fördraget som ett första steg för att bekämpa illegal narkotikahandel, människohandel och terrorism.
- (3) Artikel 13 i konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater³, vilken upprättats av rådet i enlighet med artikel 34 i Fördraget om Europeiska unionen, innehåller bestämmelser om inrättandet av gemensamma utredningsgrupper och om deras verksamhet.
- (4) Rådet betonar vikten av att alla åtgärder vidtas för att denna konvention skall ratificeras så snart som möjligt och senast under 2002.
- (5) Rådet är medvetet om att det är viktigt att snabbt reagera på Europeiska rådets uppmaning att utan dröjsmål inrätta gemensamma utredningsgrupper.

¹ EGT C 295, 20.10.2001, s. 9.

² Yttrandet avgivet den 13 november 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

³ EGT C 197, 12.7.2000, s. 1.

- (6) Rådet anser att det är lämpligt att i detta skede, i syfte att bekämpa den internationella brottsligheten så effektivt som möjligt, på unionsnivå anta ett särskilt, rättsligt bindande instrument som skall gälla för gemensamma utredningar av såväl illegal narkotikahandel och människohandel som terrorism.
- (7) Rådet anser att sådana grupper i första hand bör inrättas för att bekämpa brott som begås av terrorister.
- (8) De medlemsstater som inrättar en sådan grupp bör besluta om gruppens sammansättning, syfte och varaktighet.
- (9) De medlemsstater som inrättar en utredningsgrupp bör ha möjlighet att, när det är möjligt och i enlighet med gällande lag, tillåta personer som inte företräder de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att delta i gruppens verksamhet; sådana personer kan t.ex. vara företrädare för Europol, kommissionen (OLAF) eller företrädare för myndigheter i tredje land, i synnerhet företrädare för de brottsbekämpande myndigheterna i Förenta staterna. I dessa fall bör överenskommelsen om gruppens inrättande omfatta bestämmelser om sådana företrädares rättsliga ansvar.
- (10) En gemensam utredningsgrupp som är verksam inom en medlemsstats territorium bör verka i enlighet med gällande lag i den medlemsstaten.
- (11) Detta rambeslut skall inte påverka tillämpningen av andra befintliga bestämmelser eller arrangemang om inrättandet av gemensamma utredningsgrupper eller om deras verksamhet.

HÄRMED FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Gemensamma utredningsgrupper

Prop. 2001/02:71
Bilaga 1

1. För ett särskilt syfte och för en begränsad period, som kan förlängas med samtliga parter samtycke, får de behöriga myndigheterna i två eller flera medlemsstater genom ömsesidig överenskommelse inrätta en gemensam utredningsgrupp för brottsutredningar i en eller flera av de medlemsstater som inrättat gruppen. Gruppens sammansättning skall anges i överenskommelsen.

En gemensam utredningsgrupp får i synnerhet inrättas om

- a) en medlemsstats brottsutredningar är komplicerade och krävande och har kopplingar till andra medlemsstater,
- b) flera medlemsstater genomför brottsutredningar där omständigheterna kräver samordnade, gemensamma åtgärder i de berörda medlemsstaterna.

En framställning om att inrätta en gemensam utredningsgrupp får göras av varje berörd medlemsstat. Utredningsgruppen skall inrättas i någon av de medlemsstater där utredningarna förväntas äga rum.

2. Framställningar om att inrätta en gemensam utredningsgrupp skall, förutom de uppgifter som finns angivna i de relevanta bestämmelserna i artikel 14 i Europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och i artikel 37 i Beneluxfördraget av den 27 juni 1962, i dess ändrade lydelse enligt protokollet av den 11 maj 1974, innehålla förslag till gruppens sammansättning.

3. Den gemensamma utredningsgruppen skall vara verksam på territoriet i de medlemsstater som inrättar gruppen på följande villkor:

- a) Gruppens ledare skall företräda den behöriga myndighet som deltar i brottsutredningar från den medlemsstat där gruppen är verksam. Gruppens ledare skall agera inom gränserna för sin befogenhet enligt nationell lagstiftning.
- b) Gruppen skall vara bunden av lagstiftningen i den medlemsstat där den är verksam. Gruppens medlemmar skall utföra sina uppgifter under ledning av den person som avses i punkt a, med beaktande av de villkor som fastställs av deras egna myndigheter i överenskommelsen om att inrätta gruppen.
- c) Den medlemsstat där gruppen är verksam skall skapa de nödvändiga organisatoriska förutsättningarna för verksamheten.

4. Medlemmar i den gemensamma utredningsgruppen som kommer från andra medlemsstater än den medlemsstat där gruppen är verksam omnämns i detta rambeslut som "avdelade" till gruppen.

5. Avdelade medlemmar i den gemensamma utredningsgruppen skall ha rätt att närvara när utredningsåtgärder vidtas i den medlemsstat där verksamheten äger rum. Emellertid får gruppens ledare av särskilda skäl, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där gruppen är verksam, fatta ett annat beslut.

6. Avdelade medlemmar i den gemensamma utredningsgruppen får, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där gruppen är verksam, av gruppens ledare anförtros vissa utredningsåtgärder om detta har godkänts av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där verksamheten äger rum och i den avdelande medlemsstaten.

7. När det för den gemensamma utredningsgruppens arbete krävs att det vidtas utredningsåtgärder i någon av de medlemsstater som har inrättat gruppen, får personer som avdelats till gruppen av den medlemsstaten begära att deras egna behöriga myndigheter vidtar åtgärderna. Dessa åtgärder skall bedömas i denna medlemsstat på samma villkor som om åtgärderna begärdes i en inhemsk utredning.

8. Om den gemensamma utredningsgruppen behöver hjälp från en annan medlemsstat än de som har inrättat gruppen eller från en tredje stat, får de behöriga myndigheterna i den stat där verksamheten äger rum begära hjälp av de behöriga myndigheterna i den andra berörda staten i enlighet med de relevanta instrumenten eller arrangemangen.

9. En medlem av den gemensamma utredningsgruppen får i enlighet med sitt lands lagstiftning eller inom ramen för sin befogenhet förse den gemensamma gruppen med uppgifter som finns tillgängliga i den medlemsstat som har avdelat honom eller henne för de brottsutredningar som utförs av den gemensamma gruppen.

10. Uppgifter som en medlem eller en avdelad medlem i behörig ordning har erhållit under sitt deltagande i en gemensam utredningsgrupp och som de berörda medlemsstaternas behöriga myndigheter inte på annat sätt har tillgång till, får användas för följande ändamål:

- a) För de ändamål för vilka gruppen inrättats.
- b) Med förbehåll för föregående medgivande av den medlemsstat där informationen har blivit tillgänglig, för att upptäcka, utreda och beivra andra brott. Sådant medgivande får vägras endast om en sådan användning skulle äventyra brottsutredningar i den berörda medlemsstaten eller om medlemsstaten i ett sådant fall skulle kunna vägra ömsesidig rättslig hjälp.
- c) För att förhindra ett överhängande och allvarligt hot mot allmän säkerhet och utan att det påverkar tillämpningen av punkt b om en brottsutredning skulle inledas senare.
- d) För andra ändamål i den mån de medlemsstater som har inrättat gruppen kommer överens om detta.

11. Detta rambeslut skall inte påverka tillämpningen av andra befintliga bestämmelser eller arrangemang om inrättande av gemensamma utredningsgrupper eller deras verksamhet.

12. I den mån de berörda medlemsstaternas lagstiftning eller bestämmelserna i rättsliga instrument som gäller dem emellan medger det, får arrangemang avtalas så att andra personer än företrädare för de behöriga myndigheterna i de medlemsstater som har inrättat den gemensamma utredningsgruppen kan delta i gruppens verksamhet.

Sådana personer kan till exempel vara tjänstemän i organ som inrättats enligt Fördraget om Europeiska unionen. De rättigheter som medlemmarna eller de avdelade medlemmarna av gruppen får enligt detta rambeslut skall inte gälla för dessa personer såvida inte något annat uttryckligen fastställs i överenskommelsen.

Prop. 2001/02:71
Bilaga 1

Artikel 2

Tjänstemäns straffrättsliga ansvar

Under sådan verksamhet som avses i artikel 1, skall tjänstemän från en annan medlemsstat än den medlemsstat där verksamheten äger rum likställas med tjänstemän i den stat där verksamheten äger rum när det gäller brott som de utsätts för eller begår.

Artikel 3

Tjänstemäns civilrättsliga ansvar

1. När tjänstemän från en medlemsstat är verksamma i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 1, skall den första medlemsstaten vara ansvarig för skador som dessa kan ha vållat i samband med uppdraget, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat på vars territorium tjänstemännen är verksamma.

2. Den medlemsstat på vars territorium de skador som avses i punkt 1 orsakas skall ersätta skadorna enligt de villkor som gäller för skada som orsakats av dess egna tjänstemän.

3. Den medlemsstat vars tjänstemän har orsakat en person skada på någon annan medlemsstats territorium skall fullt ut ersätta den senare staten för det belopp som denna betalat ut till de skadelidande eller deras rättsinnehavare.

4. Utan att det påverkar rättigheterna gentemot tredje man och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3, skall varje medlemsstat i de fall som nämns i punkt 1 avstå från att kräva ersättning för skador den vållats av en annan medlemsstat.

Artikel 4

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta rambeslut senast den 1 juli 2002.

2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser genom vilka deras skyldigheter enligt detta rambeslut införlivas med nationell lagstiftning. På grundval av dessa och andra uppgifter, skall kommissionen senast den 1 juli 2004 ge in en rapport till rådet om tillämpningen av

detta rambeslut. Rådet skall bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt detta rambeslut.

Prop. 2001/02:71
Bilaga 1

Artikel 5
Ikraftträdande

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning. Det upphör att gälla när konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater har trätt i kraft i samtliga medlemsstater.

Utfärdat i Bryssel

På rådets vägnar
Ordförande

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 november 2001

Närvarande: statsråden Hjelm-Wallén, ordförande, Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Pagrotsky, Engqvist, Rosengren, Larsson, Wärnersson, Lövdén, Ringholm, Bodström

Föredragande: Thomas Bodström

Regeringen beslutar proposition 2001/02:71 Sveriges tillträde till rambeslutet om gemensamma utredningsgrupper